

**UCHWAŁA NR .../.../2022
RADY MIEJSKIEJ W RADZYMINIE
z dnia ... marca 2022 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radzymin na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 559 w związku z art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) Rada Miejska w Radzyminie uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radzymin na rok 2022”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Radzymina.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

Uzasadnienie

Zmiany w polskim systemie profilaktyki uzależnień, które weszły w życie 1 stycznia 2022 roku wymuszają na samorządach m. in. uchwalenie nowych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469) mówi, że uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 roku gminne programy zachowują swoją moc do dnia uchwalenia gminnego programu, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 roku. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radzymin na rok 2022 (dalej: „Program”) był uchwalony Uchwałą nr 555/XXXIX/2021 Rady Miejskiej w Radzyminie 13 grudnia 2021 roku, w związku z tym, dla zachowania ciągłości realizacji zadań oraz ich finansowania należy podjąć przedmiotową uchwałę.

W obecnym Programie dokonano niewielkich, kosmetycznych zmian polegających m. in. na rozszerzeniu słowniczka pojęć o Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, które powstało 1 stycznia 2022 roku, w wyniku włączenia Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Doprecyzowano też, zgodnie z wytycznymi ustawy z dnia 17 grudnia 2021 o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469), zapisy dotyczące uzależnień od zachowań (uzależnienia behawioralne) w Zadaniu III Programu. Problem uzależnień behawioralnych dostrzegany był już wcześniej w programach realizowanych w Gminie Radzymin a działania profilaktyczne najczęściej były realizowane w połączeniu z programami przeciwdziałania uzależnieniom od substancji (alkohol, narkotyki).

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radzymin
na rok 2022**

Radzymin, marca 2022 roku

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	str. 3
II.	Słowniczek pojęć	str. 4
III.	Podstawy prawne	str. 7
IV.	Diagnoza problemu uzależnień w gminie Radzymin	str. 7
V.	Zasoby gminy Radzymin w zakresie działań profilaktycznych i rozwiązywania problemów uzależnień	str. 13
VI.	Cel główny i cele szczegółowe Programu	str. 15
VII.	Zadania Programu	str. 15
VIII.	Realizacja celu operacyjnego określonego w Narodowym Programie Zdrowia	str. 23
IX.	Finansowanie Programu	str. 24
X.	Realizacja Programu	str. 24
XI.	Monitorowanie problemów uzależnień	str. 24
XII.	Wskaźniki	str. 25

I WSTĘP

Używanie substancji psychoaktywnych powoduje szereg negatywnych konsekwencji zdrowotnych, społecznych oraz prawnych, co wymaga podejmowania różnorodnych działań zapobiegających oraz naprawczych. Działania gminne z zakresu profilaktyki uzależnień oraz rozwiązywania problemów określone są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radzymin na rok 2022 (dalej: „Program”), uchwalanym przez Radę Miejską w Radzyminie.

Wymienione działania wynikają z postanowień art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Główne założenia Programu na 2022 rok dotyczą dalszego rozwoju działań z obszaru profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i ograniczania uzależnień behawioralnych mających na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów jak również niwelowanie negatywnych zjawisk będących skutkiem używania substancji psychoaktywnych.

W ramach realizacji Programu prowadzone będą systematyczne działania z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki, redukcji szkód, rehabilitacji zdrowotnej, społecznej oraz zawodowej, skierowane do społeczności lokalnej - do wszystkich mieszkańców gminy Radzymin, w szczególności dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od środków psychoaktywnych - głównie alkoholu i narkotyków, ich rodziców oraz nauczycieli; osób zagrożonych uzależnieniem, uzależnionych, współuzależnionych; osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie. Szereg działań skierowanych będzie do dzieci wychowujących się w rodzinach, w których występują problemy uzależnienia.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Przyjęty Uchwałą nr 555/XXXIX/2021 Rady Miejskiej w Radzyminie 13 grudnia 2021 roku Program został opracowany przez Referat Partycypacji i Polityki Społecznej Urzędu Miasta i Gminy Radzymin. Treść Programu została zaopiniowana pozytywnie przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponadto projekt Programu przekazano do konsultacji społecznych.

Działania ujęte w Programie będą realizowane w szczególności przez referat Partycypacji i Polityki Społecznej, Centrum Usług Wspólnych, Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Radzyński Klub Inspiracji oraz podmioty realizujące zadania ww. zakresu.

II. SŁOWNICZEK POJĘĆ

- 1) **Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA)** – specjalistyczna agenda rządowa łącząca profesjonalną działalność usługową (szkolenia, ekspertyzy, konsultacje, opracowywanie nowych technologii oddziaływań, publikacje itp.) z zadaniami administracyjno-koordynacyjnymi (prace legislacyjne, nadzór nad leczeniem odwykowym, interwencje, opracowywanie standardów usług, zlecenie i finansowanie zadań, prowadzenie baz danych);
- 2) **Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN)** – jednostka organizacyjna utworzona przez Ministra Zdrowia. Biuro jest realizatorem polityki Ministra Zdrowia w zakresie zapobiegania narkomanii;
- 3) **Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom** – państwowa jednostka budżetowa podległa ministrowi do spraw zdrowia, prowadząca działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami. Realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz innym uzależnieniom. Jednostka powstała 1 stycznia 2022 roku w wyniku włączenia PARPA do KBPN;
- 4) **Programy psychoterapii uzależnienia od alkoholu:**
 - a) **program podstawowy** – trwa od 6 do 8 tygodni w oddziałach całodobowych i dziennych lub ok. 6 miesięcy w placówkach ambulatoryjnych, którego celem jest rozpoznanie uzależnienia, zbudowanie motywacji do leczenia i podjęcia nauki życia na trzeźwo,
 - b) **program ponadpodstawowy (utrwalający zmianę) i dalszego zdrowienia (pogłębiony)** - trwające do czasu ukończenia programu podstawowego, od 12 do 18 miesięcy, których celem jest nauka zapobiegania nawrotom czynnego uzależnienia, nauka radzenia sobie bez alkoholu z emocjami, relacjami, zadaniami żywymi oraz rozwój osobisty;
- 5) **program ograniczenia picia alkoholu** – oddziaływania indywidualne lub/i grupowe nakierowane na wypracowanie zdyscyplinowanego wzoru konsumpcji alkoholu, jest kierowany do osób z rozpoznaniem łagodniejszej formy uzależnienia oraz do osób pijących alkohol szkodliwie;
- 6) **narkomania** – stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich;
- 7) **NPZ** – Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025, dokument strategiczny dla zdrowia publicznego. Cele NPZ to przede wszystkim: wydłużenie życia Polaków, poprawa jakości ich życia związanej ze zdrowiem, ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu;
- 8) **Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA)** – zdecentralizowana agencja Unii Europejskiej, której zadaniem jest dostarczanie UE i jej państwom członkowskim obiektywnych, rzetelnych i porównywalnych informacji o narkotykach i narkomanii;
- 9) **NSP (Nowe substancje psychoaktywne)** – EMCDDA posługuje się definicją mówiącą, że są to substancje, które nie zostały wymienione w konwencjach ONZ (z 1961 i 1971 roku) o środkach odurzających i psychotropowych, a mogą stanowić porównywalne (z wymienionymi tam narkotykami) zagrożenie dla zdrowia publicznego, potocznie zwanych „dopalaczami”;
- 10) **program redukcji szkód** – oddziaływania indywidualne i/lub grupowe, których celem jest ograniczenie szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych, wynikających ze spożywania alkoholu oraz poprawa funkcjonowania psychospołecznego klientów. Bezpośrednim celem programów jest zmniejszenie konsekwencji wynikających z intensywnego, długotrwałego uzależnienia dla osoby pijącej i jej otoczenia. Jest to oferta skierowana do osób głęboko

uzależnionych, w przewlekłej fazie choroby, wielokrotnie leczonych w programach nastawionych na całkowitą abstynencję i mających trudności z jej utrzymaniem;

- 11) **profilaktyka uniwersalna** – profilaktyka ukierunkowana na całe populacje, działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój;
- 12) **profilaktyka selektywna** – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;
- 13) **profilaktyka wskazująca** – ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami;
- 14) **ryzykowne spożywanie alkoholu** – picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony;
- 15) **szkodliwe picie alkoholu** – wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne, bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu; aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się, przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy; robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie szkodliwe w następujący sposób: picie szkodliwe to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości ponad 40 g czystego alkoholu dziennie przez kobietę i ponad 60 g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu 210 g lub więcej w tygodniu przez kobiety i 350 g i więcej w tygodniu przez mężczyznę; jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze;
- 16) **system rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego** – system oceny jakości programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. Baza programów dostępna pod adresem www.programyrekomendowane.pl;
- 17) **uzależnienie** – kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których zachowania związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych uzyskują wyraźną przewagę nad innymi, które były charakterystyczne dla danej osoby;

- 18) **uzależnienie od substancji psychoaktywnych** – kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (takiej jak alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, NSP, tytoń) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość; głównymi objawami uzależnienia są głód substancji (przymus, silne pragnienie), utrata kontroli nad używaniem substancji;
- 19) **uzależnienia behawioralne** – zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia; do tego typu zaburzeń zachowania zalicza się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, komputera, Internetu i telefonu, od pracy, seksu, pornografii i zakupów;
- 20) **używanie szkodliwe** – używanie substancji psychoaktywnej powodujące szkody somatyczne lub psychiczne, włączając upośledzenie sądenia lub dysfunkcyjne zachowanie, które może prowadzić do niesprawności lub mieć niepożądane następstwa dla związków z innymi ludźmi;
- 21) **wczesne rozpoznanie i krótka interwencja** – krótkie interwencje podejmowane przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej lub innych specjalistów wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie, osób używających środków odurzających innych niż alkohol, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, a także interwencje podejmowane wobec osób zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi.

III. PODSTAWY PRAWNE

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469);
- 5) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 7) ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062);
- 8) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

IV. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W GMINIE RADZYMIN

1. ŹRÓDŁA DANYCH DIAGNOZY PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Dane dotyczące diagnozy problemów uzależnień w gminie Radzymin zostały opracowane na podstawie:

- a) raportu „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Radzymin”, zrealizowanego na zlecenie Burmistrza Radzymina przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w roku 2021 – zakłada się, że diagnoza na temat skali problemów społecznych na terenie Gminy Radzymin będzie przeprowadzana co 4-5 lat,
- b) informacji dotyczących problematyki uzależnień, będących w posiadaniu Referatu Partycypacji i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta i Gminy Radzymin.

1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA¹

Radzymin to gmina miejsko-wiejska o powierzchni 12 951 ha, w tym miasto 2 339 ha, wieś 10 612 ha. Należy do województwa mazowieckiego i powiatu wołomińskiego.

W gminie Radzymin według stanu na 31.12.2020 r. mieszkało 27 882 osób – 13 611 mężczyzn, 14 271 kobiet. Średni wiek mieszkańców wynosi 37,1 lat i jest znacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego, jak również mieszkańców całej Polski.

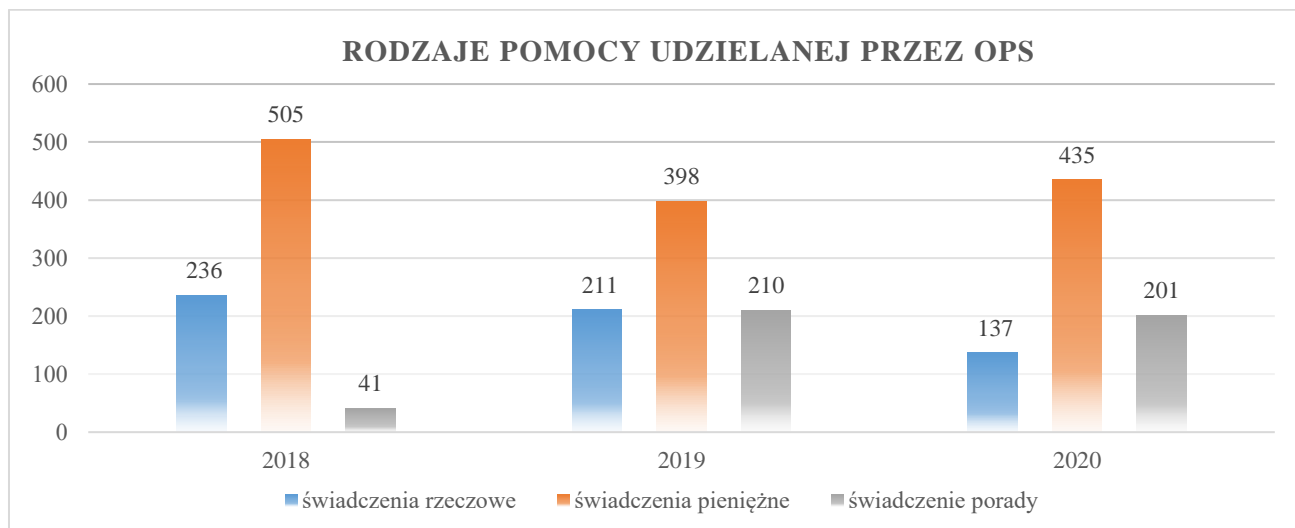
Na obszarze miasta zamieszkiwało 13 313 osób, na obszarze wiejskim 14 569 osoby.

2. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba rodzin ogółem	782	819	773
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	37	49	46

¹ Dane: GUS

Powody przyznawania pomocy społecznej
(liczba osób)

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Niepełnosprawność	169	150	164
Bezrobocie	121	107	118
Ubóstwo	262	34	224
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	110	123	149
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	259	236	261
Alkoholizm	35	45	44
Potrzeba ochrony macierzyństwa	76	-	-
Przemoc w rodzinie	-	98	109

3. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Posiedzenia GKRPA (ogółem)	17	18	30

Przeprowadzone rozmowy	35	25	29
Osoby zaproszone celem zmotywowania do podjęcia pracy nad uzależnieniem	140	144	152
Udział w grupach roboczych ZI	54	64	62
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	4	4
Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	20	22	23
Wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	11	24	19

4. PRZESTĘPCZOŚĆ²

- 1) Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości:
 - a) 2018 rok – 62 miasto / 66 gmina,
 - b) 2019 rok – 67 miasto / 55 gmina,
 - c) 2020 rok – 52 miasto / 47 gmina;
- 2) Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po użyciu alkoholu:
 - a) 2018 rok – 7 miasto / 14 gmina,
 - b) 2019 rok – 12 miasto / 22 gmina,
 - c) 2020 rok – 8 miasto / 8 gmina;
- 3) Zakłócanie porządku publicznego:
 - a) 2018 rok – 169 miasto / 76 gmina,
 - b) 2019 rok – 200 miasto / 76 gmina,
 - c) 2020 rok – 200 miasto / 105 gmina.

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową³

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba interwencji	2260	2387	2983
dotyczące przemocy w rodzinie	185	187	188

² Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Radzymin 2021 r.

³ Op. cit.

Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem, w tym:	77	77	77
- kobiety	55	61	45
- mężczyźni	7	2	12
- nieletni	15	15	14
Liczba sprawców przemocy domowej w tym:	58	61	48
- kobiety	3	5	6
- mężczyźni	55	56	42

5. RYNEK ALKOHOŁOWY

2018 rok:

- a) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie przeznaczonych do spożycia:
- poza miejscem sprzedaży (sklepy): 75
 - w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne): 13,
- b) liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stan na 31.12.2018 (źródło – Samodzielne Stanowisko ds. Działalności Gospodarczej i Zezwoleń):

poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży				
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem	ogółem
26	24	25	75	4	3	2	9	84

9 marca 2018 roku weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nadała nowe brzmienie art. 12 ustawy. Na podstawie art. 12 ust. 1 rada gminy określa w drodze uchwały limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych odrębnie dla każdej kategorii napojów alkoholowych:

- a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
- b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- c) powyżej 18% zawartości alkoholu

oraz odrębnie dla napojów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) oraz poza miejscem sprzedaży (placówki handlowe).

Biorąc powyższe pod uwagę 23 lipca 2018 r. Rada Miejska w Radzyminie podjęła uchwałę w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Radzymin i usytuowania na terenie gminy Radzymin, miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Ustalono następującą maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Radzymin:

- 1) 140 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, w tym:
 - a) 110 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
 - b) 30 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
- 2) 110 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), w tym:
 - a) 90 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
 - b) 20 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
- 3) 110 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu, w tym:
 - a) 90 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
 - b) 20 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

2019 rok:

- a) liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, ważnych w 2019 roku w gminie Radzymin, przeznaczonych do spożycia:
 - poza miejscem sprzedaży (sklepy): 206
 - w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne): 35,
- b) liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży				
według zawartości alkoholu			razem	według zawartości alkoholu				ogółem
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%		do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem	
11	12	11	34	4	3	2	9	43

2020 rok:

- a) liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, ważnych w 2020 roku w gminie Radzymin, przeznaczonych do spożycia:
 - poza miejscem sprzedaży (sklepy): 198
 - w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne): 41,
- b) liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

poza miejscem sprzedaży				w miejscu sprzedaży				ogółem
według zawartości alkoholu			razem	według zawartości alkoholu			razem	
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%		do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%		
18	17	16	51	8	7	5	20	71

6. UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ MŁODZIEŻ GMINY RADZYMIN

Przeprowadzona w 2021 roku diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Radzymin wskazuje, że wśród badanych inicjację alkoholową przed uzyskaniem pełnoletności ma za sobą 81% respondentów.

Najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej uczniów jest towarzystwo rodziny, impreza/domówka, spotkania ze znajomymi.

Na **wiek inicjacji alkoholowej** między **16 a 18 rokiem życia** wskazało **65% ankietowanych**. Jako moment inicjacji alkoholowej **poniżej 13 a 15 r. ż.** wskazało **16% badanych**, natomiast 17% odpowiadających wskazało, że po raz pierwszy spróbowało alkoholu po uzyskaniu pełnoletności. Nikt z ankietowanych nie zadeklarował inicjacji alkoholowej przed 12 rokiem życia. Tylko 2% badanych nigdy nie piło alkoholu. Generalnie należy stwierdzić, że badani **mieszkańcy gminy**, w perspektywie wieku rozwojowego, **dość wcześnie spróbowali alkoholu**.

Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Radzymin deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w tygodniu. Wobec tego, należy uznać, że **próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie** są podejmowane na terenie gminy **bardzo często**. Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży jest częstym zjawiskiem.

1% uczniów szkół podstawowych oraz **8% uczniów szkół ponadpodstawowych miało kontakt z nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi**, tj. narkotykami i dopalaczami. Substancje, które przyjmowały osoby deklarujące kontakt z narkotykami to marihuana (SP – 50%; szkoły ponadpodstawowe – 70%) i dopalacze (SP – 50%; szkoły ponadpodstawowe 30%). Ponad połowa uczniów szkoły podstawowej (63%) i szkół ponadpodstawowych (58%), nie wie, czy zakup narkotyków w ich otoczeniu jest sprawą prostą. W porównaniu do wyższego odsetka osób deklarujących się jako osoby, które nie mają za sobą inicjacji narkotykowej, można wysnuć wniosek, że część ankietowanych posiada jednak wiedzę na temat skali trudności zdobycia substancji psychoaktywnych.

V. ZASOBY GMINY RADZYMIN W ZAKRESIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Mieszkańcy gminy Radzymin z problemem alkoholowym, narkomanii oraz doświadczający przemocy i sprawcy przemocy mogą uzyskać pomoc w następujących placówkach:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzyminie,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Radzyminie,

- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wołominie,
- Komisariat Policji w Radzyminie,
- Komenda Powiatowa Policji w Wołominie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzyminie,
- Sąd Rejonowy w Wołominie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie,
- Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Radzyminie,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego i Poradnia Psychologiczna przy Centrum Medycznym im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie,
- placówki oświatowe,
- grupy wsparcia, grupy samopomocowe: AA, Al-Anon,
- organizacje pozarządowe,
- placówka wsparcia dziennego.

Punkt Informacyjno – Konsultacyjny (PIK), prowadzony przez Gminę Radzymin.

Specjaliści PIK świadczą bezpłatną, interdyscyplinarną pomoc dla mieszkańców gminy Radzymin w zakresie problematyki przemocy domowej, problematyki alkoholowej i narkomanii, w tym prowadzą konsultacje indywidualne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, a także prowadzą działania interwencyjno-wspierające. Poniżej znajduje się zestawienie udzielonej pomocy i porad na przestrzeni ostatnich lat.

2018 rok

L.p.	specjalista	roczna liczba		
		godz.	konsultacji	osób, które zgłosiły się po raz pierwszy
1	psycholog	198	111	13
2	pedagog	138	80	6
3	dla osób uzależnionych i współuzależnionych (kobiety)	306	151	21
4	dla osób uzależnionych i współuzależnionych	275	91	23
5	dla osób nieradzących sobie z emocjami	294	267	37
Razem:		1211	700	100

2019 rok

L.p.	specjalista	roczna liczba		
		godz.	konsultacji	osób, które zgłosiły się po raz pierwszy
1	psycholog	131	86	10
2	pedagog	144	95	21
3	dla osób uzależnionych i współuzależnionych (kobiety)	287	138	30
4	dla osób uzależnionych i współuzależnionych	205	36	13
5	dla osób nieradzących sobie z emocjami	240	212	22
Razem:		1007	567	96

2020 rok

L.p.	specjalista	roczna liczba		
		godz.	konsultacji	osób, które zgłosiły się po raz pierwszy
1	pedagog	144	93	27
2	dla osób uzależnionych i współuzależnionych	239	67	23
3	dla osób nieradzących sobie z emocjami	360	290	17
Razem:		743	450	67

Placówka wsparcia dziennego, prowadzona przez Gminę Radzymin.

1 czerwca 2020 roku Rada Miejska w Radzyminie podjęła uchwałę w sprawie utworzenia gminnej jednostki organizacyjnej – Placówka Wsparcia Dziennego w Radzyminie pod nazwą „Radzyński Klub Inspiracji”. W myśl uchwały placówka miała funkcjonować od 1 stycznia 2021 roku. Z powodu sytuacji epidemiologicznej, spowodowanej koronawirusem Sars-CoV-2 otwarcie placówki nastąpiło w czerwcu 2021 roku. Stan na 30 czerwca 2021 roku, to 14 dzieci zapisanych, zatrudnionych zostało 2 wychowawców, 1 psycholog oraz instruktor tańca.

VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Cel główny Programu:

ograniczanie negatywnych skutków wynikających z używania środków psychoaktywnych głównie alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Radzymin oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych.

Cele szczegółowe Programu:

1. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych.
2. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych oraz rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnienia oraz skali zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Ograniczenie zjawiska używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież poprzez realizację działań profilaktycznych.
4. Doskonalenie działań z zakresu promocji zdrowego stylu życia, promowania postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień behawioralnych, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej.

VII. ZADANIA PROGRAMU

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

- V. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzyminie.
- VI. Działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie gminy Radzymin.

ZADANIE I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) współpracę z podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą w zakresie m. in. realizacji programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu: program podstawowy, ponadpodstawowy i dalszego zdrowienia, ograniczania picia alkoholu, terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem, pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową, redukcji szkód;
- 2) wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem w domach pomocy społecznej;
- 3) dofinansowanie kształcenia pracowników placówek leczenia uzależnienia;
- 4) prowadzenie i finansowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar i sprawców przemocy oraz ich rodzin;
- 5) zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

ZADANIE II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

W ramach zadania podejmowane będą kompleksowe specjalistyczne działania mające wpływ na poprawę funkcjonowania rodzin, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych (głównie alkoholu i narkotyków) oraz rodzin zagrożonych uzależnieniem.

Pomoc będzie oferowana w szczególności w formie poradnictwa, działań edukacyjnych skierowanych do wszystkich członków rodziny. Znaczna część działań skierowana będzie do dzieci i młodzieży wychowujących się w takich rodzinach, z uwagi na to, że problemy alkoholowe i narkomanii występujące w rodzinie mają bardzo negatywny wpływ na ich prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny. Działania te będą miały w szczególności na celu poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej oraz opiekuńczej. W ramach zadania realizowane będą również działania mające na celu zapobieganie przemocy oraz zapewnienie stałej, kompleksowej i profesjonalnej pomocy specjalistycznej z ww. zakresu.

Podejmowane będą ponadto działania interwencyjne i edukacyjne adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie, upowszechniane będą informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym i narkomanii.

Ważnym elementem będzie podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie rozwiązywania problemów uzależnienia, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy dzieciom z tych rodzin.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) tworzenie miejsc wsparcia dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin z problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz z grup podwyższonego ryzyka, mających na celu udzielanie pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej;
- 2) prowadzenie placówki wsparcia dziennego oraz wspieranie jej działalności;
- 3) finansowanie działalności i zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego;
- 4) podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz realizacja działań konsultacyjno – superwizyjnych dla osób pracujących w placówkach wsparcia;
- 5) finansowanie i/lub dofinansowanie prowadzenia zajęć oraz projektów promujących zdrowy styl życia oraz stanowiących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu;
- 6) finansowanie i/lub dofinansowanie projektów profilaktycznych oraz działalności grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzącej w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych oraz wykazującej zaburzenia zachowania;
- 7) organizowanie i finansowanie superwizji oraz konsultacji dla pracowników placówek udzielających pomocy dzieciom i młodzieży, w tym z rodzin z problemem uzależnienia;
- 8) organizację i/lub dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 9) prowadzenie i finansowanie działań w zakresie pomocy specjalistycznej i oddziaływań rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych, ofiar i sprawców przemocy oraz ich rodzin, w tym w ramach działań stowarzyszeń i/lub klubów abstynenckich;
- 10) współpracę i wspieranie stowarzyszeń i/lub klubów abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień, w tym wspieranie zajęć socjoterapeutycznych;
- 11) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie podnoszenia kompetencji osób udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, w tym w zakresie problematyki FAS (Płodowy Zespół Alkoholowy) oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych);
- 12) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poprzez organizację/finansowanie szkoleń, porad, superwizji, seminariów, konferencji;
- 13) wspieranie pracy przedstawicieli instytucji udzielających pomocy dzieciom i rodzinie z problemami wynikającymi z uzależnień oraz przemocy w rodzinie, w szczególności w zakresie współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Radzyminie;
- 14) organizację zajęć dla rodziców o charakterze profilaktycznym mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych oraz przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez

przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami pojawiającymi się w procesie wychowania dzieci;

- 15) prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz włączanie się w regionalne i ogólnopolskie akcje w zakresie profilaktyki uzależnień;
- 16) prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych;
- 17) finansowanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – psychologa oraz psychiatry;
- 18) finansowanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

ZADANIE III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach zadania prowadzone będą działania profilaktyczne skierowane do wszystkich mieszkańców gminy Radzymin. Realizowane projekty będą uwzględniały jednocześnie oddziaływania skierowane zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do ich rodziców, co podnosić będzie skuteczność prowadzonych działań. Głównym celem zadania będzie opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży oraz ograniczenie problemów związanych z piciem alkoholu i używaniem narkotyków w szczególności poprzez wzmacnianie czynników chroniących. Realizowane działania będą koncentrowały się na przygotowaniu młodych ludzi do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji jak również promocji zdrowego stylu życia wolnego od środków uzależniających.

Działania skierowane do rodziców będą polegały na rozwijaniu umiejętności wychowawczych rodziców, zwiększaniu świadomości w zakresie zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych przez ludzi młodych oraz kształtowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich.

W ramach zadania upowszechniane oraz wdrażane będą programy profilaktyczne z obszaru profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w tym również funkcjonujących w Systemie rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. W ramach profilaktyki uniwersalnej realizowane będą działania biorące pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych oraz czynniki chroniące wspierające prawidłowy rozwój.

Realizowane będą ponadto działania mające na celu podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki uzależnień oraz osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych, w szczególności skierowane do nauczycieli, pedagogów i psychologów.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) realizację programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, innych programów

profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom oraz agresji, jak również edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym i narkomanii;

- 2) realizację pozaszkolnych działań profilaktycznych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży z grup ryzyka oraz ich rodziców;
- 3) realizację zajęć/projektów promujących zdrowy styl życia i stanowiących alternatywę wobec środków uzależniających oraz zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży, stanowiące uzupełnienie realizowanych programów profilaktycznych, w tym profilaktyka uzależnień behawioralnych;
- 4) dofinansowanie wypoczynku oraz wyjazdów dzieci i młodzieży związanych z realizacją programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych, w tym profilaktyka uzależnień behawioralnych;
- 5) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych oraz programach socjoterapeutycznych;
- 6) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych, podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne;
- 7) organizację konferencji i szkoleń na temat lokalnych problemów wynikających z uzależnień oraz mających na celu podnoszenie wiedzy na temat różnych form działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień;
- 8) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, dotyczących profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w tym picie alkoholu przez kobiety w ciąży, przeciwdziałanie nietrzeźwym kierowcom;
- 9) prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów uzależnień, zasobów i efektów podejmowanych działań w środowisku lokalnym;
- 10) wspieranie działań z zakresu wczesnego rozpoznawania i interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie;
- 11) zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.

ZADANIE IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Realizacja zadania polegać będzie na wspieraniu i dofinansowaniu projektów, realizowanych przez podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie realizacji zadań publicznych związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, udzielaniem pomocy specjalistycznej osobom nadużywającym i uzależnionym oraz członkom ich rodzin.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego stylu życia, rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz członkom ich rodzin;
- 2) współpracę i wspieranie stowarzyszeń i/lub klubów abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień;
- 3) organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii;
- 4) zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych;
- 5) współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, w szczególności z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej.

ZADANIE V

Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawowym zadaniem Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: „Komisja”) jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób.

Zadania Komisji:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji:
 - 1) przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu;
 - 2) przyjmowanie wniosków o leczenie odwykowe wpływających z instytucji, m. in. Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego, Ośrodka Pomocy Społecznej, Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz od członków rodzin osób nadużywających alkoholu;
 - 3) motywowanie osób zgłoszonych do podjęcia leczenia odwykowego;
 - 4) monitorowanie przebiegu leczenia;
 - 5) podejmowanie działań w stosunku do osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy oraz kierowanie ich do miejsc pomocy specjalistycznej.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu:
 - 1) zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania formy leczenia;
 - 2) kierowanie wniosków do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego.

3. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Kierowanie osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy w rodzinie do instytucji świadczących usługi specjalistyczne.
5. Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupach roboczych.
6. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu poprzez:
 - 1) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
 - 2) prowadzenie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
7. Udział członków Komisji w szkoleniach dotyczących profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Obsługa administracyjna i kancelaryjna Komisji, w tym m. in:
 - 1) finansowanie wyposażenia biura Komisji;
 - 2) ustalanie i wypłata wynagrodzenia członków Komisji.
9. Zasady wynagradzania członków Komisji:
 - 1) Osobom, wchodzącym w skład Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne za wykonywanie zadań, z zastrzeżeniem ust. 2, ustalone w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 11 września 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”, w wysokości:
 - a) 35% Przewodniczącemu Komisji,
 - b) 28% Sekretarzowi Komisji,
 - c) 18% Członkom Komisji;
 - 2) Osobom, wchodzącym w skład Komisji przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za czynności dodatkowe:
 - a) udział w pracach grup roboczych, powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie w wysokości 3% „minimalnego wynagrodzenia” za obecność na spotkaniu 1 grupy roboczej,
 - b) przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 3% „minimalnego wynagrodzenia” za 1 godzinę pracy;
 - 3) Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 9 pkt 1 dokonywana będzie po zakończeniu każdego miesiąca, na podstawie potwierdzenia wykonania pracy, sporządzonego na podstawie listy obecności, stanowiącej załącznik do protokołów z posiedzenia Komisji, podpisanego przez Przewodniczącego Komisji;

- 4) Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 9 pkt 2 lit. a dokonywana będzie na podstawie potwierdzenia uczestnictwa w grupach roboczych, podpisanego przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego i Przewodniczącego Komisji;
 - 5) Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b dokonywana będzie na podstawie potwierdzenia przeprowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, podpisanego przez Przewodniczącego Komisji, sporządzonego na podstawie protokołu kontroli działalności przedsiębiorcy;
 - 6) Ogłoszenie zmiany podstawy wymiaru wynagrodzeń, spowoduje zmianę wysokości wynagrodzeń o których mowa w ust. 9 pkt 1 i 2, począwszy od miesiąca następującego po wejściu w życie zmiany.
10. Osobom, wchodzącym w skład Komisji przysługuje zwrot kosztów udziału w szkoleniach, konferencjach itp., które są elementem podnoszenia kwalifikacji w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwrot kosztów dojazdu.

ZADANIE VII

Działania na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu na terenie gminy Radzymin

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi organy samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych.

W świetle powyższego w gminie Radzymin obowiązują następujące akty prawa miejscowego:

- 1) Uchwała nr 615/LII/2018 Rady Miejskiej w Radzyminie z dnia 23 lipca 2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Radzymin;
- 2) Uchwała nr 616/LII/2018 Rady Miejskiej w Radzyminie z dnia 23 lipca 2018 roku w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Radzymin miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) Ograniczanie dostępności do alkoholu przy uwzględnieniu wielkości gminy, jej układu przestrzennego, a także konieczności włączenia jednostek pomocniczych w proces tworzenia prawa miejscowego;
- 2) Ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22:00 a 6:00 oraz obszaru całej gminy lub określonych jednostek pomocniczych;
- 3) Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przez Burmistrza Radzymina.

VIII. REALIZACJA CELU OPERACYJNEGO OKREŚLONEGO W NARODOWYM PROGRAMIE ZDROWIA

Program realizuje zadania zgodne z celem operacyjnym 2: profilaktyka uzależnień określonym w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025:

1. Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom:

- a) edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca);
- b) monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania a środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
- c) edukacja kadr;
- d) poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- e) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
- f) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
- g) redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

2. Uzależnienie od alkoholu:

- a) wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FAS/FASD;
- b) kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FAS/FASD;
- c) zmniejszanie dostępności fizycznej alkoholu;
- d) zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

3. Uzależnienia od narkotyków:

- a) zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.

4. Uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne):

- a) upowszechnienie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ujęte w budżecie gminy na rok 2022 w dziale 851 "Ochrona Zdrowia":

- 1) rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi;
- 2) rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii.

X. REALIZACJA PROGRAMU

Za koordynację i realizację Programu odpowiedzialny jest Referat Partycypacji i Polityki Społecznej w Urzędzie Miasta i Gminy Radzymin.

Program realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym:

- 1) referatami i jednostkami organizacyjnymi,
- 2) podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
- 3) Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) organizacjami pozarządowymi,
- 5) podmiotami, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w ustawie o zdrowiu publicznym,
- 6) organizacjami kościelnymi i związkami wyznaniowymi.

Burmistrz Radzymina składa sprawozdanie z realizacji Programu Radzie Miejskiej raz w roku, nie później niż do dnia 30 czerwca za rok poprzedni.

XI. MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

1. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie gminy Radzymin polega w szczególności na:
 - a) przeprowadzeniu cyklicznych, co 4-5 lat społecznych badań na temat skali problemów społecznych na terenie gminy Radzymin;
 - b) ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych;
 - c) analizie sprawozdań z realizacji zadań;
 - d) przygotowaniu sprawozdania dla Rady Miejskiej w Radzyminie.
2. Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu.

Dane te są podstawą przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczenia podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych.

XII. WSKAŹNIKI

Wskaźniki monitoringu – liczba:

- 1) podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym,
- 2) osób, którym udzielono porad w punkcie konsultacyjnym,
- 3) porad udzielonych w punkcie konsultacyjnym,
- 4) godzin pracy w punkcie konsultacyjnym.
- 5) osób uczęszczających do placówek wsparcia,
- 6) osób uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych,
- 7) osób uczestniczących w specjalistycznych formach pomocy,
- 8) przeprowadzonych programów z obszaru profilaktyki (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej),
- 9) osób uczestniczących w programach z obszaru profilaktyki,
- 10) przeprowadzonych programów rekomendowanych,
- 11) osób uczestniczących w programach rekomendowanych,
- 12) podmiotów, realizujących zadania publiczne,
- 13) przeprowadzonych projektów,
- 14) osób uczestniczących w projektach,
- 15) przeprowadzonych zajęć/szkoleń/konferencji/superwizji/kampanii,
- 16) uczestników zajęć/szkoleń/konferencji/superwizji/kampanii,
- 17) dzieci i młodzieży uczestniczącej w wypoczynku,
- 18) wniosków, skierowanych do Sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 19) osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia,
- 20) publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych,
- 21) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.